

MMB2018000000848

156

VEŘEJNOST

ZM7/ 3962

Rada města Brna

Z7/40. zasedání Zastupitelstva města Brna
konané dne 19.6.2018

Název:

Návrh na uznání vlastnického práva ČR
a návrh na uzavření soudního smíru ve sporu o určení vlastnického práva ČR

Obsah:

- důvodová zpráva
- návrh smíru ČR-ÚZSVM ze dne 12.4.2018
- mapový snímek

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo města Brna**1. bere na vědomí** skutečnost, že

- ze strany ČR-Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (ČR-ÚZSVM) jsou již od roku 2005 podávány proti statutárnímu městu Brnu žaloby o určení vlastnictví ČR k pozemkům zapsaným do vlastnictví města Brna na základě § 1 zákona č. 172/1991 Sb. s odůvodněním, že ze strany města nebyly splněny všechny podmínky pro přechod vlastnického práva dle §1 zákona, a to podmínka faktického hospodaření s pozemky k datu 24. 5. 1991;
- soudy v těchto sporech již stabilně rozhodují na základě konstantní soudní judikatury vydané k výkladu §1 odst. 1 zákona č. 172/1991 Sb. tak, že žalobám ČR-ÚZSVM je vyhověváno v případech nesplnění všech podmínek pro přechod vlastnického práva na město, za předpokladu nesplnění podmínek i dle jiných ustanovení tohoto zákona;
- ÚZSVM souhlasil s ukončením soudního sporu smírem, který bude schválen soudem;

2. souhlasí

- **s uznáním vlastnického práva České republiky** k pozemku dosud zapsanému ve vlastnictví statutárního města Brna dle § 1 zákona č. 172/1991 Sb., v platném znění, a to:
 - p.č. 1065/2 ostatní plocha, dálnice o výměře 1449 m² v k.ú. Bohunice;
- **s návrhem na uzavření soudního smíru** ve sporu vedeném ČR-ÚZSVM u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 35C 78/2016, jenž obsahuje zejména:
 - určení, že vlastníkem pozemku p.č. 1065/2 v k.ú. Bohunice je ČR
 - závazek statutárního města Brna zaplatit náklady řízení v předpokládané výši 1200 Kč, a za podmínek uvedených v návrhu smíru, který tvoří přílohu č..... těchto usnesení.

Stanoviska dotčených orgánů:

- Návrh byl projednán a doporučen na R7/171. schůzi Rady města Brna konané dne 29.5.2018.

Zpracoval:
Majetkový odbor MMBPředkládá:
Rada města Brna

Důvodová zpráva:

Orgánům města Brna je předkládán k projednání návrh na uznání vlastnického práva České republiky a návrh na uzavření soudního smíru ve sporu o určení vlastnictví České republiky k pozemku p.č. 1065/2 v k.ú. Bohunice, který je dosud zapsán ve vlastnictví statutárního města Brna.

Jedná se o soudní spor vedený u Městského soudu v Brně na základě žaloby České republiky - Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (dále jen ČR nebo ČR-ÚZSVM) proti statutárnímu městu Brnu (dále jen město) o určení vlastnictví ČR k pozemku zapsanému na město na základě § 1 zákona č. 172/1991 Sb. o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 172/1991 Sb. nebo jen zákon) s odůvodněním, že nebyly naplněny všechny podmínky pro přechod vlastnického práva na město dle § 1 zákona, a to konkrétně podmínka faktického hospodaření s pozemkem k datu 24. 5. 1991.

§ 1 zákona č. 172/1991 Sb. zní:

- (1) *Do vlastnictví obcí dnem účinnosti tohoto zákona (24.5.1991) přecházejí věci z vlastnictví České republiky, k nimž ke dni 23. listopadu 1990 příslušelo právo hospodaření národním výborům, jejichž práva a závazky přešly na obce a v hlavním městě Praze též na městské části, pokud obce a v hlavním městě Praze též městské části s těmito věcmi ke dni účinnosti tohoto zákona hospodařily.*
- (2) *Do vlastnictví obcí dnem účinnosti tohoto zákona (24.5.1991) přecházejí dále věci z vlastnictví České republiky, s nimiž začaly obce a v hlavním městě Praze též městské části hospodařit po 23. listopadu 1990 způsobem obdobným právu hospodaření, jestliže s nimi takto hospodařily ke dni účinnosti tohoto zákona.*
- (3) *Ustanovení odstavců 1 a 2 se nevztahují na věci, které sloužily k plnění úkolů drobných provozoven národních výborů.*

Při posuzování skutečnosti, zda majetek přešel na obec dle výše citovaného § 1 odst. 1, 2 soudy vychází ze zcela ustálené soudní judikatury, podle níž musí být pro přechod majetku na obec splněny kumulativně tři podmínky:

1. majetek musel být ke dni účinnosti zákona č. 172/1991 Sb. (24.5.1991) ve vlastnictví ČR
2. ke dni 23.11.1990 musel mít k němu právo hospodaření právní předchůdce obce (národní výbor),
3. **s tímto majetkem obec ke stanovenému dni musela také hospodařit (fakticky).**

Obecně, soudy ve svých rozhodnutích vychází zejména z nálezů Ústavního soudu IV. ÚS 185/96, jehož závěry dále rozpracoval ve svých početných rozhodnutích Nejvyšší soud ČR.

Ve většině případů jsou první dvě podmínky dle §1 zákona splněny, neboť pozemky k stanovenému datu byly ve vlastnictví ČR a právo hospodaření svědčilo příslušnému národnímu výboru. Problematika výkladu § 1 spočívá v „třetí podmínce“, kterou soudy vykládají tak, že **obec musí prokázat skutečnost, že k rozhodnému datu s pozemky (fakticky) hospodařila** (např. nájemní smlouvou, projednáním majetkové dispozice v orgánech obce apod.), přičemž pro faktické hospodaření obcí nepostačí prokázat pouze, že obec majetek vedla ve své účetní evidenci, nýbrž že s majetkem skutečně hospodařila, starala se o něj, užívala jej.

Obce však nejsou schopny doložit toto faktické nakládání k datu 24. 5. 1991 s ohledem na velký časový odstup několika desetiletí, kdy již uplynuly skartační lhůty pro uchovávání dokumentů. Takové „faktické“ hospodaření nebylo ani ve smyslu v té době platných právních předpisů evidováno, a nutno dodat, že s ohledem na celkovou společenskou a ekonomickou situaci té doby, když se teprve začalo formovat organizační, personální či technické zázemí obcí, to ani nebylo možné.

Pokud obec neprokáže, že s majetkem fakticky hospodařila ke dni 24. 5. 1991, soudy rozhodují tak, že k přechodu majetku do vlastnictví obce dle § 1 zákona nemohlo dojít a vlastnické právo nadále svědčí ČR.

Dle názoru MO MMB podmiňovat existenci přechodu vlastnického práva ze státu na obec tzv. faktickým hospodařením nebylo úmyslem zákonodárce, leč skutečným úmyslem bylo majetek na obce nekomplikovaně a kontinuálně převést a vybavit obce majetkem, jehož byly zbaveny v roce 1950, aby tak mohly s věcmi a majetkovými právy nakládat a hospodařit. Vycházíme přitom z právního názoru Ministerstva financí ČR podávaného z titulu příslušnosti k tzv. autorskému výkladu zákona č. 172/1991 Sb. a vyhlášky č.119/1988 Sb..

Tento názor však soudy neakceptují a obcím nezbyvá nic jiného, než konstantní soudní judikaturu, ze které soudy vychází při svém rozhodování, respektovat.

MO MMB v minulých letech mnohokrát podával (tak jako i jiné obce) všechny dostupné řádné opravné i mimořádné opravné prostředky (dovolání k Nejvyššímu soudu, stížnosti k Ústavnímu soudu), kdy jejich rozhodování nepřineslo žádné změny. Rovněž navrhoval konkrétní řešení možné legislativní změny § 1 zákona č. 172/1991 Sb., ať již návrhy směřovanými na Ministerstvo financí, Svaz měst a obcí ČR, Jihomoravský kraj, Hlavní město Praha, či na poslanecké iniciativy, avšak i přes tyto četné návrhy nedošlo k žádné legislativní změně. **Byly tak již vyčerpány všechny možnosti pro dosažení změny.**

Pro úplnost se dodává, že předmětné žaloby podává stát proti statutárnímu městu Brnu přibližně od roku 2005. **V současnosti je více než 100 soudních sporů skončených na základě rozsudku soudu nebo smírem** a 7 soudních sporů dosud stále běží, přičemž lze s největší pravděpodobností očekávat, že žalobám bude rovněž vyhověno, neboť město neuneso břemeno důkazní ke skutečnosti, že s předmětnými pozemky ke dni účinnosti zákona (24. 5. 1991) fakticky hospodařilo.

Nutno dodat, že žádným právním předpisem není časově omezeno právo ČR - ÚZSVM podávat žalobní návrhy na určení vlastnictví, neboť vlastnické právo se nepromlčuje.

Výše uvedené se nepříznivě projevuje i v dalších soudních sporech, ve kterých město vystupuje jako žalobce, o vydání bezdůvodného obohacení za užívání pozemků jinými osobami, přičemž se jedná o pozemky, které město získalo do svého vlastnictví na základě § 1 zákona č. 172/1991 Sb.. Bohužel i v těchto sporech je město neúspěšné pokud neprokáže, že s pozemky ke dni 24. 5. 1991 „fakticky“ hospodařilo.

Popis pozemku:

Pozemek **p.č. 1065/2 v k.ú. Bohunice** je z převážné zčásti zastavěn dálnicí D1 (stavba č. D1-019), zčásti je na pozemku zeleň přiléhající k dálnici.

Vlastníkem dálnice D1 je stát (výstavba v 70. letech), s majetkem hospodaří Ředitelství silnic a dálnic ČR.

Žádné faktické hospodaření statutárního města Brna s tímto pozemkem nebylo zjištěno, nebyla dohledána žádná nájemní či jiná obdobná smlouva, kterou by byl upraven užívací vztah k pozemku k datu 24.5.1991. K přechodu vlastnického práva k pozemku na město nedošlo ani podle jiných ustanovení zákona č. 172/1991 Sb.

Návrh smírného řešení:

ÚZSVM obecně v případech:

- v nichž došlo k podání žalob, navrhl ukončit probíhající soudní spory smírem, jehož obsahem bude deklarování vlastnického práva ČR k daným pozemkům, pokud město vlastnické právo státu uznává a součástí bude také stanovení povinnosti města zaplatit ČR náklady soudního řízení,
- v nichž nedošlo k podání žaloby, navrhl uzavření souhlasného prohlášení o tom, že ČR je vlastníkem příslušných pozemků, a to po předchozí písemné žádosti ČR.

Pro úplnost se dodává, že rovněž soudcové Městského a Krajského soudu v Brně jednající v obdobných soudních sporech apelují na účastníky, aby ve světle již dlouhodobě existující soudní judikatury, obdobné věci do budoucna řešili smírem.

Závěr:

S ohledem na výše uvedené, protože nelze prokázat faktické hospodaření města s pozemkem k datu 24.5.1991 a s ohledem na konstantní soudní judikaturu k výkladu § 1 zákona č. 172/1991 Sb., a dále vzhledem k nárůstu finančních nákladů soudních řízení (soudní poplatky a nově také paušální náhrada hotových výdajů státu) i časové náročnosti při zastupování jednotlivých soudních sporů, je nyní **orgánům města Brna n a v r h o v á n o souhlasit s uznáním vlastnického práva České republiky k pozemku p.č. 1065/2 k.ú. Bohunice a ukončit soudní spor smírem, který bude následně schválen soudem s účinky pravomocného rozsudku.**

Projednáni v orgánech statutárního města Brna:

Komise majetková RMB na R7/KM/74. zasedání konaném dne 14.5.2018:

1. bere na vědomí skutečnost, že

- ze strany ČR–Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (ČR-ÚZSVM) jsou již od roku 2005 podávány proti statutárnímu městu Brnu žaloby o určení vlastnictví ČR k pozemkům zapsaným do vlastnictví města Brna na základě § 1 zákona č. 172/1991 Sb. s odůvodněním, že ze strany města nebyly splněny všechny podmínky pro přechod vlastnického práva dle §1 zákona, a to podmínka faktického hospodaření s pozemky k datu 24. 5. 1991;
- soudy v těchto sporech již stabilně rozhodují na základě konstantní soudní judikatury vydané k výkladu §1 odst. 1 zákona č. 172/1991 Sb. tak, že žalobám ČR-ÚZSVM je vyhověváno v případech nesplnění všech podmínek pro přechod vlastnického práva na město, za předpokladu nesplnění podmínek i dle jiných ustanovení tohoto zákona;
- ÚZSVM souhlasil s ukončením soudního sporu smírem, který bude schválen soudem;

2. doporučuje ZMB souhlasit

- s uznáním vlastnického práva České republiky k pozemku dosud zapsanému ve vlastnictví statutárního města Brna dle § 1 zákona č. 172/1991 Sb., v platném znění, a to:
 - p.č. 1065/2 ostatní plocha, dálnice o výměře 1449 m² v k.ú. Bohunice;
- s návrhem na uzavření soudního smíru ve sporu vedeném ČR-ÚZSVM u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 35C 78/2016, jenž obsahuje zejména:
 - určení, že vlastníkem pozemku p.č. 1065/2 v k.ú. Bohunice je ČR
 - závazek statutárního města Brna zaplatit náklady řízení v předpokládané výši 1200 Kč, a za podmínek uvedených v návrhu smíru, který tvoří přílohu materiálu.

Hlasování: 9 - pro, 0 - proti, 0 - se zdržel /11 členů

Usnesení bylo přijato

Ing. Liptáková	p. Janíček	Ing. Drápalová	p. Čuma	Ing. Pospíšil	JUDr. Kerndl	p. Říha	p. Šafařík	Ing. Zuziak	Mgr. Leder	Ing. Malec
pro	pro	pro	pro	omluven	pro	pro	omluven	pro	pro	pro

Rada města Brna na schůzi č. R7/171 konané dne 29.5.2018:

1.RMB bere na vědomí skutečnost, že

- ze strany ČR-Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (ČR-ÚZSVM) jsou již od roku 2005 podávány proti statutárnímu městu Brnu žaloby o určení vlastnictví ČR k pozemkům zapsaným do vlastnictví města Brna na základě § 1 zákona č. 172/1991 Sb., s odůvodněním, že ze strany města nebyly splněny všechny podmínky pro přechod vlastnického práva dle § 1 zákona, a to podmínka faktického hospodaření s pozemky k datu 24. 5. 1991,
- soudy v těchto sporech již stabilně rozhodují na základě konstantní soudní judikatury vydané k výkladu § 1 odst. 1 zákona č. 172/1991 Sb., tak, že žalobám ČR-ÚZSVM je vyhověváno v případech nesplnění všech podmínek pro přechod vlastnického práva na město, za předpokladu nesplnění podmínek i dle jiných ustanovení tohoto zákona,
- ÚZSVM souhlasil s ukončením soudního sporu smírem, který bude schválen soudem.

2.RMB doporučuje Zastupitelstvu města Brna souhlasit

- s uznáním vlastnického práva České republiky k pozemku dosud zapsanému ve vlastnictví statutárního města Brna dle § 1 zákona č. 172/1991 Sb., v platném znění, a to:
 - p. č. 1065/2 - ostatní plocha, dálnice, o výměře 1.449 m² v k. ú. Bohunice,
- s návrhem na uzavření soudního smíru ve sporu vedeném ČR-ÚZSVM u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 35C 78/2016, jenž obsahuje zejména:
 - určení, že vlastníkem pozemku p. č. 1065/2 v k. ú. Bohunice je ČR,
 - závazek statutárního města Brna zaplatit náklady řízení v předpokládané výši 1.200 Kč,

a za podmínek uvedených v návrhu smíru.

Schváleno jednomyslně 9 členy.

Ing. Vokřál	Mgr. Hladík	R. Mrázek	Bc. Hollan	Mgr. Ander	Ing. Kacer	M. Janíček	Bc. Kolářný	JUDr. Rusňáková	Ing. Staněk	Mgr. Suchý
pro	pro	pro	nepřít.	pro	pro	pro	pro	pro	nepřít.	pro

26911/B/2018-PSLJ

Č.j.: UZSVM/B/20456/2018-PSLJ

ÚŘAD PRO ZASTUPOVÁNÍ STÁTU VE VĚCECH MAJETKOVÝCH
RAŠÍNOVO NÁBŘEŽÍ 390/42, NOVÉ MĚSTO (PRAHA 2), 128 00 PRAHA 2
ÚZEMNÍ PRACOVIŠTĚ BRNO, PŘÍKOP 11, 602 00 BRNO
ODBOR PRÁVNÍCH SLUŽEB

Statutární město Brno
Majetkový odbor MMB
Oddělení právních služeb
Dominikánské nám. 196/1
601 67 Brno

NAŠE Č.J.: UZSVM/B/20456/2018-PSLJ
VYŘIZUJE: Mgr. Eva Slabotinská
ÚTVAR: odbor Právních služeb
TEL.: 542 163 222
E-MAIL: eva.slabotinska@uzsvm.cz
DATUM: 12. 4. 2018

Předložení návrhu smíru v soudním sporu o určení vlastnického práva

V návaznosti na Vaše stanovisko podané písemně dne 10. 4. 2018 Vám tímto předkládáme návrh smíru v soudním sporu o určení vlastnického práva k níže uvedenému pozemku v k. ú. Bohunice. Jedná se o soudní spor vedený u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 35 C 78/2016.

Návrh smíru je následujícího znění:

- I. Určuje se, že vlastníkem nemovité věci v k. ú. Bohunice, obec Brno, a to pozemku parc. č. 1065/2, druh pozemku – ostatní plocha, dosud zapsaného v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrálním pracovištěm Brno-město, na LV č. 10001 pro k. ú. Bohunice a obec Brno, je Česká republika.
- II. Žalovaný se zavazuje zaplatit žalobkyni na nákladech řízení částku 1.200,-- Kč, a to do 15 dnů od právní moci usnesení o schválení smíru.

Poznámka: Náklady řízení byly vyčísleny za tyto úkony – 1x žaloba, 1x vyjádření ve věci samé ze dne 26. 9. 2016, 1x jednání s protistranou a 1x předpokládané jednání soudu, na němž bude schválen navržený smír, ev. podání k soudu s tím, aby soud schválil dohodnutý smír. Jednotlivé úkony, za které je požadována náhrada v paušální výši 300,-- Kč/úkon, odpovídají dikci vyhlášky č. 254/2015 Sb.

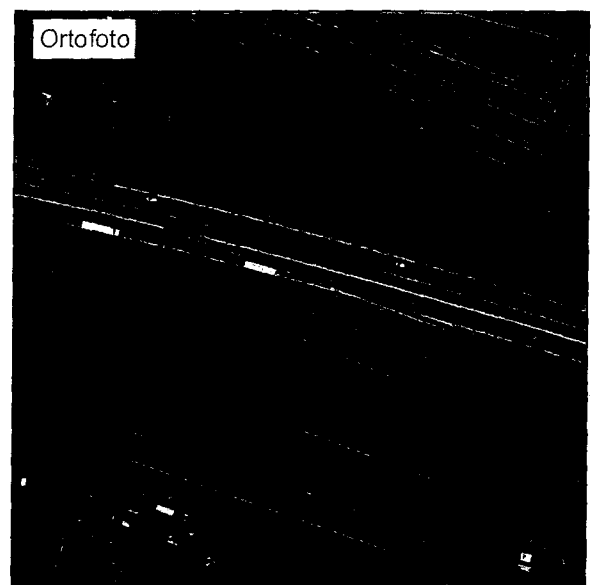
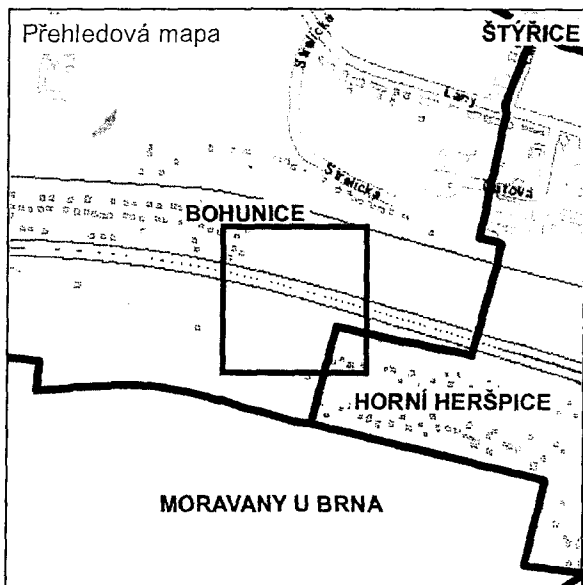
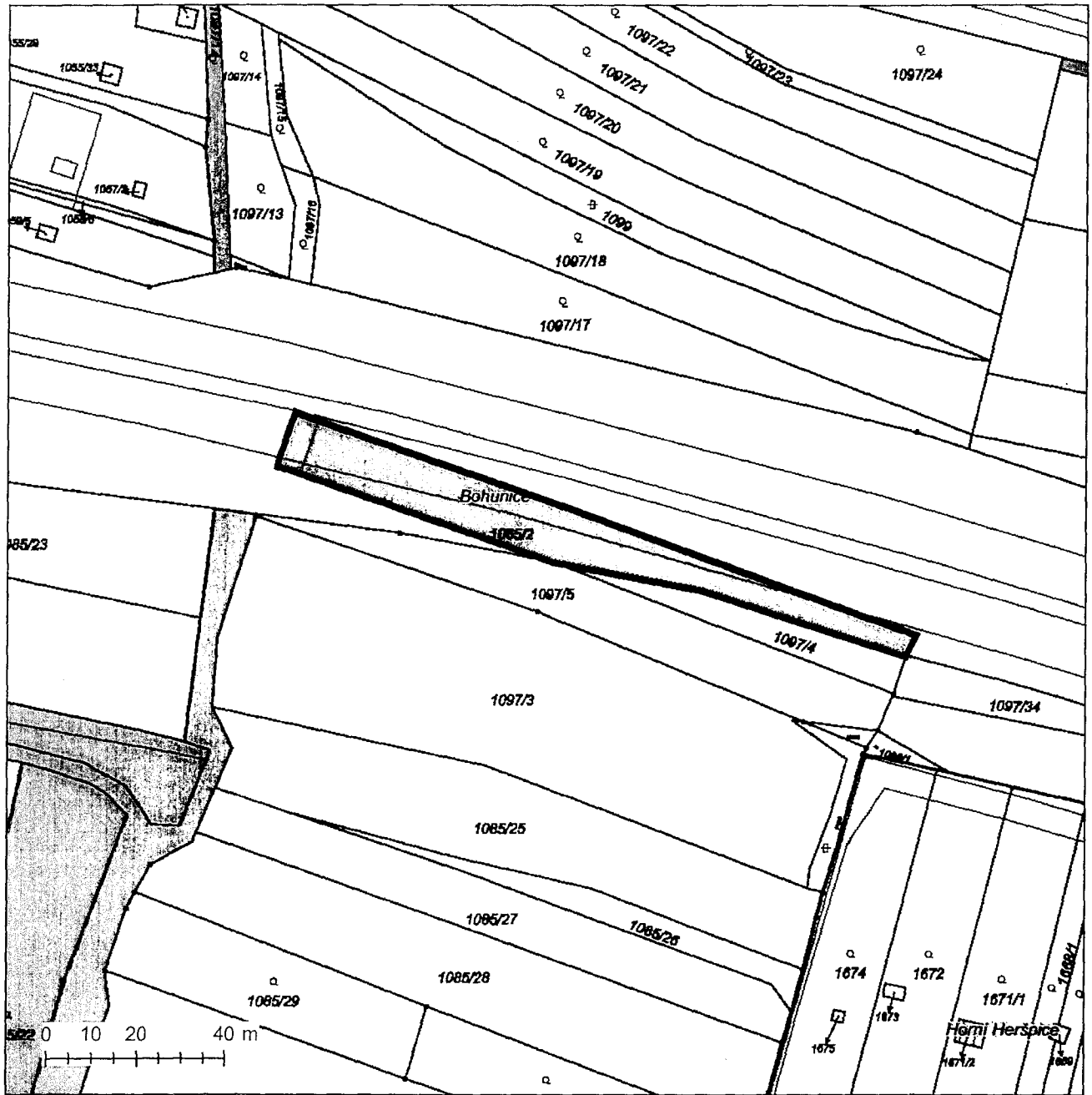
Dojde-li ze strany statutárního města Brna k akceptaci navrženého smíru formou schválení Zastupitelstvem města Brna na jeho zasedání, dovolujeme si požádat o zaslání výpisu usnesení z daného zasedání.

S pozdravem

Mgr. Ivo Popelka
ředitel Územního pracoviště Brno

6/7

GISBRNO

4/7